

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
1. Датум и орган који је именовео комисију: 26. 01. 2016., Наставно-научно веће Медицинског факултета у Новом Саду
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: 1. Проф. др. сци. мед. Драгана Милутиновић, ванредни професор, Здравствена нега, 8. 10. 2014., Медицински факултет Универзитет у Новом Саду, председник 2. Проф. др Светлана Шпановић, редовни професор, Педагогија, 17. 09. 2013., Педагошки факултет у Сомбору Универзитет у Новом Саду, члан 3. Доц. др сци. мед. Јелена Бјелановић, доцент, Хигијена, 14. 04. 2011., Медицински факултет Универзитет у Новом Саду, члан
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
1. Име, име једног родитеља, презиме: Сања, Борислав, Шумоња
2. Датум рођења, општина, држава: 10. 02. 1986., Вуковар, Р. Хрватска
3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив: Универзитет у Новом Саду Медицински факултет Мастер академске студије здравствене неге Мастер организатор здравствене неге
4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија: 2012., докторске студије јавног здравља
5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране:
6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕГРИСАНЕ ЕДУКАЦИЈЕ ДЕЦЕ УЗРАСТА 7 ДО 10 ГОДИНА О ИСХРАНИ И ФИЗИЧКОЈ АКТИВНОСТИ
IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација под називом „Евалуација интегрисане едукације деце узраста 7 до 10 година о исхрани и физичкој активности“ написана је на 262 стране и састоји се од 10 поглавља. Дисертација садржи 79 табела, 23 графикона, 5 слика, 1 схему, 296 референци и 7 прилога. Иза насловне стране налази се захвалница, а потом кључна документацијска информација на српском и енглеском језику и садржај. Након садржаја следи увод и 10 поглавља: 1. Општи део 2. Циљеви и хипотезе 3. Материјал и методе 4. Резултати 5. Дискусија 6. Закључци 7. Препоруке за праксу и будућа истраживања 8. Литература 9. Скраћенице 10. Прилози.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Наслов

Наслов дисертације је јасно и прецизно формулисан у складу са тематиком и садржајем дисертације

Уводни део дисертације

У првом поглављу изнета су општа разматрања о актуелним проблемима везаним за исхрану и физичку активност деце у свету и у Србији, краткорочним и дугорочним утицајима исхране и физичке активности на развој и здравље деце. Такође, у општем делу изнете су актуелне препоруке за исхрану и физичку активност деце и могућности за унапређење исхране и физичке активности. У оквиру наведеног потпоглавља анализирана је улога школе у унапређењу исхране и физичке активности деце и извршен преглед различитих програма унапређења исхране и физичке активности у свету. На крају општег дела анализирани су програми унапређења исхране и физичке активности у основним школама у Србији.

Циљеви и хипотезе

У другом поглављу дефинисани су следећи циљеви истраживања:

1. Процена утицаја интегрисане едукације деце узраста 7 до 10 година и родитеља о исхрани и физичкој активности на знање деце о исхрани и физичкој активности.
2. Процена утицаја интегрисане едукације деце узраста 7 до 10 година и родитеља о исхрани и физичкој активности на навике деце везане за исхрану и физичку активност.
3. Процена утицаја интегрисане едукације деце узраста 7 до 10 година и родитеља о исхрани и физичкој активности на смањење броја прекомерно ухрањене и гојазне деце.

У другом поглављу дефинисане су и следеће хипотезе истраживања:

1. Интегрисаном едукацијом деце узраста 7 до 10 година и њихових родитеља могуће је значајно унапредити знање деце о исхрани и физичкој активности.
2. Интегрисаном едукацијом деце узраста 7 до 10 година и њихових родитеља могуће је значајно унапредити навике деце везане за исхрану и физичку активност.
3. Интегрисаном едукацијом деце узраста 7-10 година и њихових родитеља могуће је значајно смањити број прекомерно ухрањене и гојазне деце.

Материјал и методе

У трећем поглављу приказан је начин формирања узорка, ток истраживања, представљене су методе које су употребљене за реализацију истраживања и статистичку обраду података. У истраживању се користитила метода експеримента са паралелним

групама, дескриптивна и аналитичка метода.

Резултати

У четвртом поглављу приказане су опште карактеристике узорка и представљени резултати истраживања. У првом делу резултата приказани су резултати везани за ниво знања испитаника експерименталне и контролне групе пре и после примене интегрисане едукације по модулима и нивоима знања. У другом делу приказани су резултати везани за унос хране, физичку активност и седентарно понашање испитаника експерименталне и контролне групе пре и после примене интегрисане едукације. У трећем делу приказани су резултати везани за одлике породичне исхране пре и после примене интегрисане едукације. У четвртом делу приказани су резултати везани за стање ухрањености испитаника експерименталне и контролне групе пре и после примене интегрисане едукације. Резултати су приказани у виду текста, табела и графикана.

Дискусија

У петом поглављу изнета су тумачења резултата добијених истраживањем. Резултати су тумачени редоследом којим су представљени у поглављу резултати и поређени са резултатима сличних студија. На крају петог поглавља изнете су предности и ограничења истраживања.

Закључци

У шестом поглављу изнети су главни закључци истраживања односно потврђене су или одбачене хипотезе истраживања.

Препоруке за праксу и будућа истраживања

У седмом поглављу изнете су препоруке за реализацију интегрисане едукације о исхрани и физичкој активности проистекле из резултата истраживања. У поменутом делу изнете су и препоруке за будућа истраживања која би даље проширила и продубила сазнања у области истраживања.

Литература

У осмом поглављу наведене су референце на које се позива у тексту према Ванкуверским правилима.

Скараћенице

У деветом поглављу наведена су значења скраћеница употребљених у тексту дисертације.

Прилози

У десетом поглављу приложени су инструменти кориштени за прикупљање података, модулски наставни програми, оперативни планови и материјал употребљен за реализацију појединих наставних јединица интегрисане едукације о исхрани и физичкој активности.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. Šumonja S, Novaković B. Determinants of fruit, vegetable, and dairy consumption in a sample of schoolchildren, Northern Serbia, 2012. *Prev Chronic Dis* 2013;10:130072. **M22**
2. Šumonja S, Jevtić M. Dietary intake and physical activity assessment in 7-10 year-old

children in Serbia. In: Ricciardi W, Signorelli C, Zeegers Paget D, editors. Health in Europe/from global to local health policies, methods and practices. 8th European public health conference; 2015 14-17 October; Milano, Italy. UK: Bell & Bain Ltd; c2015. 505 p. (European Journal of Public health **2015**;25 Suppl 3) **M34**

3. Šumonja S, Jevtić M. Parental attitudes toward nutrition and physical activity and childrens' food intake, physical activity, sedentary behaviour and body mass index. In: Lászlóné H, editor. From basic science to clinical practice. 5th Central European Congress on Obesity; 2015 1-3 October; Budapest, Hungary. Budapest: Hungarian Society for the Study of Obesity; c2015. 92 p. (Obesitologia Hungarica **2015**;14 Suppl 2:S32.) **M34**

VII ZAKЉUČCI OДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Добијени резултати дисертације потврдили су већину претпоставки. Резултати изложени у складу са задацима истраживања су следећи:

- Применом интегрисане едукације о исхрани и физичкој активности постигнуто је значајно повећање знања деце узраста 7 година о улогама хране, поступку прања руку, пореклу производа, сезонској доступности воћа и поврћа, пирамиди физичких активности и способности деце да примене стечено знање о исхрани на састављање јеловника.
- Применом интегрисане едукације о исхрани и физичкој активности постигнуто је значајно повећање знања деце узраста 8 година о улогама хране, прању руку, пореклу производа, пирамиди исхране, штетности седентарног понашања и хранљивим својствима намирница, као и способности деце да примене стечено знање о исхрани на састављање јеловника.
- Примена интегрисане едукације о исхрани и физичкој активности допринела је значајном унапређењу знања деце узраста 9 година о прању руку, систему органа за варење, сировинама и производима, пирамиди исхране, хранљивим својствима намирница и штетности седентарног понашања. Применом интегрисане едукације постигнуто је значајно унапређење способности деце узраста 9 година да примене знање о исхрани на састављање једноставног obroka, јеловника и решавање проблема гојазности деце.
- Примена интегрисане едукације о исхрани и физичкој активности допринела је значајном унапређењу знања деце узраста 10 година о улогама хране, прању руку, сезонској доступности воћа и поврћа, хранљивим својствима намирница, пирамиди исхране и штетности седентарног понашања.
- Применом интегрисане едукације постигнуто је значајно унапређење знања деце узраста 7 до 10 година на нивоу памћења, разумевања, примене, анализе, синтезе и евалуације. Знање на нивоу памћења и разумевања нису били трајног карактера.
- После примене интегрисане едукације дошло је до значајног пораста уноса воћа, поврћа, млека и млечних производа у експерименталној групи деце узраста 7 до 10 година.
- Применом интегрисане едукације постигнуто је значајно смањење времена проведеног у гледању телевизора и игрању на рачунару код деце експерименталне групе узраста 7 до 10 година.

- После примене интегрисане едукације дошло је до значајног пораста времена проведеног у умереним физичким активностима у експерименталној групи деце узраста 7 до 10 година.
- После примене интегрисане едукације дошло је до значајног пораста времена проведеног у интензивним физичким активностима у експерименталној групи деце узраста 9 до 10 година.
- Реализација програма интегрисане едукације родитеља била је успешна у развијању свести родитеља експерименталне групе о принципима правилне исхране и штетности седентарног понашања. Примена интегрисане едукације није имала значајан ефекат на стање ухрањености деце.

Комисија закључује да је истраживање спроведено у складу са стандардима истраживања у области јавног здравља, на репрезентативном узорку, да су варијабле добро операционализоване, да је примењена одговарајућа статистичка обрада и да су резултати адекватно интерпретирани, тако да су добијени резултати научно валидни и уверљиви.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Резултати су приказани јасно и прегледно уз употребу тексуталног, табеларног и графичког начина приказивања резултата. Тумачење резултата извршено је на разумљив и прегледан начин уз ослањање на теоријска сазнања из области здравствене неге, исхране, педагогије, психологије и сродних наука, као и резултате релевантних студија у датој области истраживања.

Закључци истраживања су поткрепљени добијеним резултатима и донети у складу са хипотезама постављеним у истраживању.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме:
Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе:
Дисертација садржи све битне елементе.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци:

Оригинала допринос науци дисертације проистиче из следећих резултата:

- дисертација је показала да је могуће формирати програм интегрисане едукације о исхрани и физичкој активности у оквиру постојећих наставних програма за први, други, трећи и четврти разред без додатног оптерећења деце,
- дисертација је показала да је интегрисаном едукацијом о исхрани и физичкој активности могуће значајно унапредити знање деце узраста 7 до 10 година о појединим аспектима исхране и физичке активности у зависности од развојних карактеристика и способности деце одређеног узраста,

<ul style="list-style-type: none"> - дисертација је показала да је интегрисаном едукацијом о исхрани и физичкој активности могуће значајно утицати на повећање уноса воћа, поврћа и млечних производа код деце узраста 7 до 10 година, - дисертација је показала да је интегрисаном едукацијом о исхрани и физичкој активности могуће значајно смањити време проведено у седентарним активностима код деце узраста 7 до 10 година, - дисертација је показала да је интегрисаном едукацијом о исхрани и физичкој активности могуће значајно повећати време проведено у умереним физичким активностима код деце узраста 7 до 10 година, а време проведено у интензивним физичким активностима код деце узраста 9 и 10 година, - дисертација је показала да је интегрисаном едукацијом о исхрани и физичкој активности могуће допринети развоју свести родитеља о принципима правилне исхране и штетности седентарног понашања, - дисертација је показала да интегрисана едукација о исхрани и физичкој активности није била довољно ефикасна у корекцији стања ухрањености деце узраста 7 до 10 година.
<p>4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања:</p> <p>Нису уочени недостаци који би значајно утицали на резултате истраживања. Уочено је да примена интегрисане едукације о исхрани и физичкој активности треба да буде прилагођена структури, карактеристикама и социјалној клими појединих одељења у смислу метода које се користе за подстицање мотивације ученика и реализацију наставних садржаја.</p>
<p>X ПРЕДЛОГ:</p>
<p>На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:</p>
<p>- <i>Да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана</i></p>

Датум: 1. март 2016.

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др сци. мед. Драгана Милутиновић, ванредни професор
Медицински факултет, Нови Сад

Др Светлана Шпановић, редовни професор
Педагошки факултет, Сомбор

Др сци. мед. Јелена Бјелановић, доцент
Медицински факултет, Нови Сад

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.